

NOTAT

Til: Styret

Fra: Rektor

Om: Personlig opprykk til professor – utfyllende bestemmelser

Tilråding:

Styret vedtar utfyllende bestemmelser til Forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger.

1. Bakgrunn

Universitetsstyret traff i sak 55/10 (personlig opprykk til professor) slikt vedtak:

- *Ansettelsesutvalg for vitenskapelige stillinger får fullmakt til å oppnevne komiteer etter forslag fra instituttleder/seksjonsleder for å foreta bedømmelse av ansatte som søker opprykk til professor.*
- *Hvert fakultet skal ha én søknadsfrist i året. Fakulteter som samarbeider med andre om opprykk kan fastsette søknadsfrist i samråd med disse.*

Styret ber administrasjonen utarbeide utfyllende kriterier/veileder for å ivareta kvaliteten ved oppnevning av sakkyndige ved opprykk og også ta initiativ til nasjonal samordning av søknader og oppnevning der det er mulig.

Bakgrunnen for saken var at Kunnskapsdepartementet hadde endret opprykksforskriften, først og fremst ved at det ble overlatt til den enkelte virksomhet å opprette sakkyndige komiteer for egne søkere, og dernest ved å la spørsmålet om årlige søknadsfrister også bli et institusjonsanliggende.

2. Utfyllende bestemmelser

Personaldirektører- og sjefer ved Universitetet i Oslo, Universitetet i Bergen, Norges teknisk/naturvitenskapelige universitet og Universitetet i Tromsø nedsatte en gruppe for å utarbeide et utkast til utfyllende bestemmelser til Forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger.

Det kan være grunn til, ikke minst på bakgrunn av vedtaket i sak 55/10, å gjøre disse utfyllende bestemmelsene til NTNUs bestemmelser:

Forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger

- Utfyllende bestemmelser

§ 2-1. Framgangsmåte og kriterier for opprykk fra stilling som førsteamanuensis eller høyskoledosent til stilling som professor m/kommentarer

(1) Førsteamanuenser og høyskoledosenter som har tiltrådt fast stilling eller åremålsstilling ved statlige universiteter, vitenskapelige høyskoler og høyskoler under lov om universiteter og høyskoler, kan søke om opprykk til professor på grunnlag av kompetanseerklæring etter reglene i denne forskriften. Ved private institusjoner under lov om universiteter og høyskoler avgjør styret om førsteamanuenser som har tiltrådt fast stilling eller åremålsstilling, kan søke om opprykk til professor på grunnlag av kompetanseerklæring etter reglene i denne forskriften. Førsteamanuenser og høyskoledosenter med minst halv stilling kommer inn under ordningen. Opprykk etter disse reglene er personlig og får ingen konsekvenser for stillingsinnehaverens arbeidsoppgaver.

(2) Det kan bare søkes om opprykk innenfor det fag søkeren er ansatt. Med fag menes her de fag eller emner som kan inngå i de grader institusjonene kan tildele, jf. universitets- og høyskoleloven § 3-3 (1) og (2).

Utfyllende bestemmelse:

Med "innenfor det fag søkeren er ansatt" menes ikke bare faget slikt det ble beskrevet gjennom den opprinnelige betenknningen; det skal også tas hensyn til utviklingen av stillingen frem til søknadstidspunktet.

(3) Det er ikke anledning til å søke om opprykk til professor i forbindelse med søknad på undervisnings- og forskerstilling på lavere nivå.

(4) Søknad om opprykk sendes til egen institusjon. Søknad med vedlegg sendes i fem eksemplarer.

- a) Vitenskapelige arbeider sendes i fem eksemplarer, jf. (5) a).
- b) Kunstneriske arbeider i gjengivelse leveres i fem eksemplarer så sant dette ikke går utover kvaliteten i det materialet som leveres. Søkeren selv avgjør om deler av dokumentasjonen bare kan leveres i ett eksemplar. Originalverk framstilles for bedømmelseskomiteen etter nærmere avtale.

Dersom institusjonene setter søknadsfrister, kan det ikke sendes inn dokumentasjon etter at denne har gått ut. Dersom institusjonene ikke har fastsatt søknadsfrister, kan det ikke ettersendes dokumentasjon etter at søknaden er sendt inn

(5) Bedømmelsen skal skje på grunnlag av dokumentert vitenskapelig eller kunstnerisk kompetanse.

- a) For dokumentasjon av vitenskapelig kompetanse er det anledning til å levere inntil 15 vitenskapelige arbeider.
- b) For dokumentasjon av skapende og utøvende kunstnerisk kompetanse er det anledning til å levere inntil 15 kunstneriske arbeider eller publikasjoner.
Dokumentasjonen kan bl.a. bestå av
 - kunstneriske originalarbeider,
 - gjengivelse av kunstnerisk arbeid, for eksempel fotografier, audiovisuelle opptak eller liknende,
 - publikasjoner basert på søkerens skapende og utøvende virksomhet,

- dokumentasjon av konserter, utstillinger, forestillinger, oppsettinger ved for eksempel program, katalog, samt omtaler eller kritikker i anerkjente publikasjoner,
- kunstneriske priser, innkjøp og oppdrag.

Alle søkere skal i tillegg levere en fullstendig liste over alle publikasjoner eller annen dokumenterbar virksomhet som påberopes som grunnlag for bedømmelsen. Listen kan være kommentert.

(6) Førsteamanuensis eller høyskoledosent som ikke har vært bedømt for norsk professorkompetanse i løpet av de siste to år, kan kreve å få sin kompetanse bedømt. Hvis det i løpet av de siste to år har vært utlyst professorstilling i vedkommendes spesialitet ved egen institusjon, gjelder toårsregelen fra søknadsfristen for den utlyste stillingen.

Dersom institusjonen har fastsatt søknadsfrist, gjelder toårsgrensen fra dette tidspunkt, selv om søkeren trekker sin søknad. Dersom institusjonen ikke har fastsatt søknadsfrist, gjelder toårsgrensen fra søknaden er mottatt, selv om søkeren trekker sin søknad.

Utfyllende bestemmelse:

Toårsgrensen gjelder for søknader som krever ny bedømmelse. Dersom vedkommende har fått en kompetansevurdering i forbindelse med søknad på professorstilling på sitt fagområde ved egen eller annen norsk institusjon, gjelder ikke toårsgrensen, jfr. § 2-1 nr. 13.

(7) Førsteamanuensis eller høyskoledosent som har oppnådd utenlandsk professorkompetanse, kan søke om å få sin kompetanse vurdert som grunnlag for opprykk etter norske regler. Institusjonen kan fastsette søknadsfrist. Bedømmelseskomiteen vurderer om ny fullstendig bedømmelse er påkrevd.

Utfyllende bestemmelse:

I motsetning til hovedregel for håndtering av professorkompetanse gitt ved egen eller annen norsk institusjon (jfr. § 2-1 nr. 13) kreves det alltid at det nedsettes bedømmelseskomité når professorkompetansen er gitt ved utenlandsk institusjon.

I slike tilfeller settes det ikke søknadsfrist. Et eventuelt opprykk skal gjelde fra den første i måneden etter at søknad om opprykk er innlevert.

(8) For førsteamanuensis eller høyskoledosent som har oppnådd kompetanseerklæring for professor II-stilling, og som søker om opprykk, skal det foretas ny bedømmelse.

(9) Bedømmelsen foretas av en bedømmelseskomité innenfor søkerens fagområde. Komiteen nedsettes av styret eller det organ styret delegerer til.

Utfyllende bestemmelse:

I følge KD vil et organ som har fått delegert myndighet til å nedsette en bedømmelseskomité kunne delegerer denne myndigheten videre, for eksempel til et organ på et annet universitet.

(10) Den enkelte komité består av minst tre personer med professorkompetanse eller tilsvarende kompetanse på søkerens fagområde.

Styret ved institusjonen, eller det organ styret delegerer til, utpeker en leder for bedømmelseskomiteen blant komiteens medlemmer. Så langt det er mulig, og på de fagområder det er naturlig, skal komiteen ha et medlem fra et annet land. Bare ett medlem av bedømmelseskomiteen kan være fra søkerens egen institusjon. Begge kjønn skal om mulig være representert i komiteen.

Utfyllende bestemmelse:

Leder av komiteen vil kunne ha stor innflytelse på komiteens arbeid, kanskje mer jo færre søkere som skal vurderes. Det vil dermed være uheldig om det er faglig eller sosial nærhet mellom leder og søker, slik det ofte kan være dersom leder og søker er ansatt ved samme institutt.

På den annen side vil nærhet mellom leder og det organ som oppnevnte lederen kunne bidra til at tempoet i komiteens arbeid opprettholdes.

En løsning som ivaretar begge disse forholdene vil være å utpeke leder blant komitémedlemmene fra en annen institusjon enn søkerens, men i tillegg oppnevne en mer teknisk administrator av komiteen som først og fremst har fremdriftsplanen i fokus.

Det er vesentlig for komiteen å sørge for at

- *Vitenskapelig nivå i samsvarer med etablerte internasjonale eller nasjonale standarder eller*
- *Omfattende kunstnerisk virksomhet på høyeste nivå etter internasjonal standard og relevant bredde og fordypning i faget eller disiplinen på høyeste nivå holdes under bedømmelsen.*
(Jfr. forskriftens § 1-2).

Et komitémedlem fra et annet land vil være viktig bidrag til dette, og terskelen for ikke å ha med et slikt medlem bør være høy.

I de tilfellene slikt medlem ikke oppnevnes bør det forutsettes at det redegjøres for hva som er gjort for å sikre seg utenlandsk medlem, og hvorfor en ikke lykkes.

(11) Søknaden bør være endelig avgjort innen ett år. Denne fristen kan bare fravikes dersom det foreligger spesielle grunner som gjør det nødvendig å utsette søknadsbehandlingen.

(12) Bedømmelseskomiteen skal legge kriteriene for ansettelse som professor i § 1-2 til grunn ved bedømmelsen.

Av bedømmelseskomiteens tilråding må det framgå på hvilket grunnlag søkeren erklæres kompetent med henvisning til den dokumentasjonen som er nevnt under (5). Kompetansen skal knyttes til det fagområdet vedkommende er ansatt i, jf. (2).

Når en komité avgir kompetanseerklæring, skal den alltid angi på hvilket fagområde og eventuelt i hvilken spesialitet søkeren anses å ha professorkompetanse. Uttalelsen skal alltid gi uttrykk for om kompetanseerklæringen er enstemmig og utvilsom.

Utfyllende bestemmelse:

De nasjonale fakultetsmøtene, eller tilsvarende organer der slike ikke finnes, bør utarbeide fagspesifikke veiledninger for bruk under bedømmelsen der kompetansekravene utdypes.

(13) Førsteamanuensis eller høyskoledosent som er erklært professorkompetent ved egen eller annen norsk institusjon i løpet av de siste seks år før søknadstidspunktet, kan søke sin institusjon om opprykk til professor, jf. (2). Søknadsfrist kan fastsettes av institusjonen. Dersom det foreligger en enstemmig erklæring om utvilsom kompetanse, kan opprykk gis uten ny bedømmelse. Institusjoner som på bakgrunn av sin egenart har utfyllende regler om krav til sine professorer, kan ta disse i betraktning ved behandling av søknaden.

Dersom kompetansen er gitt under tvil eller under dissens blant de sakkyndige, skal det foretas ny bedømmelse. Også for søker som har kompetanseerklæring som er eldre enn seks år, skal søknaden behandles av en bedømmelseskomité. Komiteen vurderer om ny fullstendig bedømmelse er påkrevd.

Utfyllende bestemmelse:

Før søknad om opprykk kan innleveres må bedømmelsen være godkjent av tilsettingsmyndigheten ved den institusjonen hvor stillingen er utlyst.

Det forutsettes at fagfeltet som søkeren er bedømt i forhold til, stemmer overens med fagfeltet hvor vedkommende er tilsatt.

I slike tilfeller settes det ikke søknadsfrist. Et eventuelt opprykk skal gjelde fra den første i måneden etter at søknad om opprykk er innlevert.

(14) Bedømmelseskomiteens vurdering sendes til søkeren så snart den foreligger. Det er ikke adgang til å påklage de sakkyndiges uttalelse, men søkeren kan komme med innsigelser mot saksbehandlingen eller merknader til de sakkyndiges uttalelse innen to uker etter at uttalelsen er sendt til søkeren. Merknader til de sakkyndiges uttalelse legges fram for bedømmelseskomiteen for eventuell tilleggsuttalelse før det treffes vedtak.

Utfyllende bestemmelse:

Innsigelser til bedømmelseskomiteens vurdering eller til saksbehandlingen behandles vanligvis av bedømmelseskomiteen eller administrasjonen, alt etter innsigelsens karakter.

Innsigelser som ikke besvares eller kommenteres bør uansett kvitteres ut av hensyn til tempoet i prosessen.

(15) På grunnlag av bedømmelseskomiteens vurdering og eventuelle innsigelser og tilleggsmerknader fatter institusjonens ansettelsesmyndighet for professorer, vedtak om godkjennelse av bedømmelsen, og tildeler opprykk på grunnlag av denne. Bedømmelseskomiteen må enstemmig erklære søkeren professorkompetent for at opprykk skal gis. Departementet kan gi nærmere regler om saksbehandlingen.

(16) Opprykk både etter (13) og (15) gjelder fra søknadsfrist dersom dette er fastsatt og fra søknaden er mottatt, dersom det ikke foreligger søknadsfrist.

Vedlegg: <http://www.lovdatab.no/for/sf/kd/kd-20060209-0129.html>